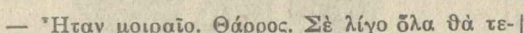

3

— Δεν υπάρχει διόλου συγγνώμη ἐπὶ τῆς βασιῆ, ρῆσαι ἡμᾶ, !...

δίπλα της να φορέσουνε και μία φωνή να λέγῃ, μία φωνή που έμοιαζε με φλοῖτοβον κυμάτων.

καλὰς τιμὰς, καὶ εἰς τὴν θέσιν των ὀρθῶν
μετ' ὀλίγον, ἕνα πέτρινο σπῆτι.

δίπλα της να φορέσουνε και μία φωνή να λέγῃ, μία φωνή που έμοιαζε με φλοῖτοβον κυμάτων.

καλὰς τιμὰς, καὶ εἰς τὴν θέσιν των ὀρθῶν
μετ' ὀλίγον, ἕνα πέτρινο σπῆτι.

νοσ καλὰς τιμάς, καὶ εἰς τὴν θέσιν των ὀρθώνεται

μετ' ὀλίγον, ἓνα πέτρινο σπίτι.

ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΕΜΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ 20ΟΥ ΑΙΩΝΟΣ

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΔΟΜΙΝΙΚΟΣ ΕΝΓΚΡ ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΤΗΣ ΩΡΑΙΑΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

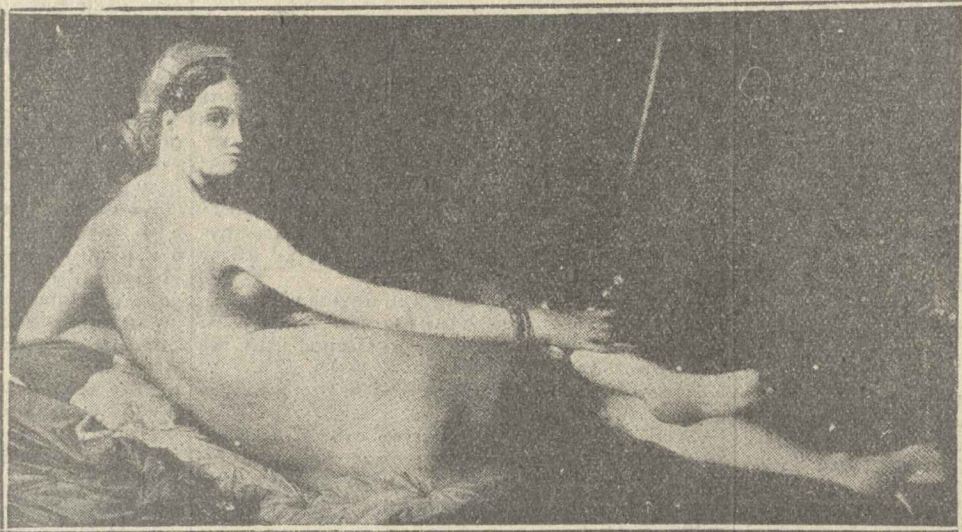
Ἡ πάλι τῆς ἐκθελισμένης γαλλικῆς τέχνης τοῦ 12' αἰῶνος καὶ τοῦ ρωμαντισμοῦ τοῦ 14' ἐγέννησε τὴν ἄψογον τέχνην τοῦ Ἐνγκρ, τὸν Νεοκλασικισμὸν.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΚΡΙΤΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕ ΤΕΣΣΑΡΑΣ ΕΝΓΚΡ ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΩΣ

Ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις ἔδωσε νέαν κατεύθυνσιν εἰς τὴν γαλλικὴν τέχνην. Ἡ ἐκθελισμένη τέχνη τοῦ Βασιλῆος καὶ τοῦ Μπουσέ ἦ τόσο σύμφωνος μὲ τὴν ζωὴν τῶν βασιλικῶν ποιμενίδων τοῦ Τριανόν, τῶν ἐρώτων καὶ τοῦ λυρισμοῦ, παρεμερίσθη ἀπὸ τὸν Δαυὶδ καὶ τοὺς Δαυὶ διακοὺς. Ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Ρωμαϊκὴ ἀρχαιότης καὶ ὁ κλασικισμὸς ἔγινε ἡ ἐπίσημος τοῦ νέου καθεστῶτος τέχνη.

Ἡ Ναπολεόντειος ἐποποιία, ἐγέννησε τὸν ρωμαντισμὸν. Οἱ τελευταῖοι τῶν Δαυιδιανῶν ἤρχισαν ἀντιδρῶντες κατὰ τῆς ψυχρότητος τοῦ Διδασκάλου τῶν καὶ ὁ Ζερικό, ἀπονήσκων νέος, παραδίδει εἰς τὸν Ντελακρόά τὸν ρωμαντισμὸν ἀκτινοβολοῦντα. Ἀπέναντι ὅμως τοῦ Ντελακρόά, ὀρθοῦται ἡ κλασικὴ αὐστηρότης τοῦ Ἐνγκρ. Εἰς τὸν παλλόμενον λυρισμὸν τοῦ μεγάλου ρωμαντικοῦ ὁ Ἐνγκρ ἀντιτάσσει μίαν σοφὴν καὶ αὐστηρὰν σχεδίασιν, τὸ ὠραῖον περίγραμμα, τὴν καθαρότητα τῆς γραμμῆς. Ἀλλὰ ἡ ποίησις ἐχάθη ἀπὸ τὴν τέχνην. Ἐγινε σοφὴ, ἔγινε μελαγχολικὴ, καὶ αὐτὸς ὁ τόνος χαρακτηρίζει τὴν σχολὴν τῶν νεοκλασικῶν. Ἡ γραμμὴ ἐνίκησε τὸ χρῶμα.

Ὁ Ἰωάννης Αὐγουστος Δομίνικος Ἐνγκρ (1780-1867) ἐγεννήθη εἰς τὸ Μοντωμπὰν κατὰ τὸ 1870, καὶ μέχρι τοῦ 1867 ἐσκόρπισε πληθῆρας ἔργων, ἐμπνευσμένων ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα, καὶ θαυμαστῶν προσωπογραφιῶν. Μαθητὴς τοῦ Δαυὶδ, ἀπεμακρύνθη ἔνσωρως τοῦ διδασκάλου του καὶ ὁ Ραφαὴλ τὸν κατέκτησε τοσον, ὥστε ἡ ἐπίδρασις εἰς τὰ ἔργα του νὰ φθάσῃ μέχρι μμήσεως. Ἐνα ἀπὸ τὰ ἀγαπητοτέρα του θέματα, καὶ σὺν ἡ πλέον χαρακτηριστικὴ μορφή τῆς τέχνης εἶνε ἡ Ὀδάλισκη. Μελανὴ καὶ εὐκίνητος σπονδυλικὴ στήλη,

τοῦ τραπέζιτου. Τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα δημοσιεύομεν ἔδω διδουν ἀρκετὴν ἰδέαν διὰ τὸ ἔργον τοῦ νεοκλασικοῦ Γάλλου ζωγράφου. Ἡ Ὀδάλισκη καὶ ἡ λουομένη εἶνε δείγματα τῆς τελειότητος τῶν γραμμῶν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ τεχνίτου καὶ αἱ προσωπογραφίαι τῆς κυρίας ντὲ Σενὸν καὶ τῆς ὠραίας Ζελί δείχνουν ὅλας τὰς ἀρετὰς τοῦ δεξιῦ καὶ ἐμπειροῦ σχεδιαστοῦ.

Τὶ εἶνε λοιπὸν ὁ Ἐνγκρ; Ὑψωσε τὸ ἀνάστημά του πρὸ τοῦ ρωμαντισμοῦ καὶ ἐδημιούργησε σχολὴν καὶ μμητάς.

Ἦτο λοιπὸν ἀνακαινιστὴς τῆς τέχνης; Ἀναμφιβόλως ὄχι. Ἀλλὰ μὲ τὴν εὐσυνείδητον καὶ ἀκαδημαϊκὴν, σπουδὴν ἐκράτησε τὴν τέχνην ἀπὸ τὸν κατήφορον τοῦ ρωμαντισμοῦ. Ἡ τέχνη μὲ τὸν ρωμαντισμὸν ἠδύνατο νὰ κυλίσῃ εἰς τὸν ἐκφυλισμὸν καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὴν κατὰπτωσιν.

Ἀπ' ἐναντίας ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἐνγκρ καὶ ἀπὸ τὴν μελέτην τῆς φύσεως, ἀνεπήδησεν ἡ νέα σχολὴ τοῦ ὑπαίθρου καὶ ἀπὸ τοῦ Ντεκὰν ἔφθασε εἰς τὸν Κορώ καὶ τὸν Μιλλέ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐφ' ἧς θὰ διατίθενται τακτικῶς δύο ὁλόκληροι σελίδες τοῦ περιοδικοῦ διὰ τὴν παρουσίαν ἐκάστοτε καὶ ἑνὸς μεγάλου ζωγράφου—σήμερον τοῦ Ἐνγκρ, τὴν ἐρχομένην ἐβδομάδα τοῦ Ρίχτερ, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, τοῦτο δὲ κατὰ σύστημα καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἐξοικειωθῶμεν ὅλοι μὲ τὰ ἀληθινὰ ἔργα τέχνης.

Ἡ ἀρχὴ γίνεται ἀπὸ σήμερον.

ὠραῖαι στρογγυλότητες σαρκῶν, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον ἄψυχον, τὸ βλέμμα κενόν, τὸ σχέδιον χαριτωμένον, ἡ γραμμὴ κλασικὴ, ἀλλὰ τὸ χρῶμα τοῦ ψυχρόν, σχεδὸν φαιόν.

Τὰ αὐτὰ προτερήματα καὶ ἐλαττώματα ἔχουν αἱ προσωπογραφίαι του. Καμπύλαι πολλάκις σκαλιαί, στάσεις μαλακαί, μορφαὶ κομψαὶ ἔχουν μίαν καταπληκτικὴν ἀκρίβειαν, πλαστικὸν κάλλος καὶ πολλάκις, παρὰ τὴν ψυχρότητα καὶ τὸ κρύστατον τοῦ βλέμματος, ἡ ὁμοιότης συμπληροῦται ἀπὸ τὴν μελέτην τοῦ χαρακτήρος. Λέγεται δὲ τὴν περίφημον προσωπογραφίαν τοῦ Μπερτέν, τοῦ τραπέζιτου, τὴν ἐπανελάβε πολλάκις χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἀποδόσῃ τὸν χαρακτήρα. Κάποιο ἀποθαρρῶμενος ἐπῆγε διὰ νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν Μπερτέν ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ τὸν ζωγραφίσῃ. Εκείνην τὴν στιγμὴν ὁ Μπερτέν ἀφίκει πρὸς στιγμὴν τὸν ζωγράφον καὶ στρεφεται εἰς πελάτην μὲ τὸν ὁποῖον συζητεῖ οἰκονομικὰ θέματα. Τὸ πρόσωπον τοῦ Μπερτέν ἐμψυχούται καὶ ὁ Ἐνγκρ γεύγεται ταχέως εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, καὶ μετ' ὀλίγον βλέπει τὸ φῶς ἐκεῖνο τὸ ἀληθὲς θαυμαστὸν πορτραῖτο

